

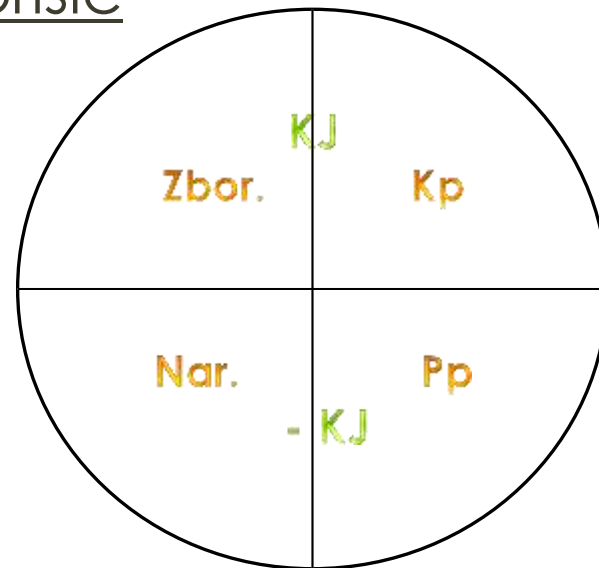
Kultura govornega izražanja

22. 2. 2012

Socialna zvrstnost

(Ponovitev snovi pri JK 1)

- J. Toporišič

○ B. Urbančič

pisni j.

pisani KJ

govorni j.

(govorjeni KJ)

knjižna govorica

pogovorni jezik

narečje

knjižni jezik

vsakdanja
govorica

Funkcijske zvrsti

- Praktičnosporazumevalna
- Publicistična
- Strokovno-znanstvena

○ A. E. Skubic

- Standardni : kulturni jezik
- Sociolekti družbenih slojev
 - kultivirani, obrobni, ekscesni
- Diskurzi glede na način učinkovanja
 - performativni, pragmatični, kognitivni, imaginativni
- Žanri

Žanr po Skubicu = tip besedila, predpisan in mogoč v kontekstu določene kulture

- Norme žanra določajo:
 - kdo lahko komu govori/piše
 - o čem se lahko v tem žanru govori/piše
 - kako naj bo to napisano/povedano

Oblike medijske govorne produkcije

- branje vs. nebranje

Brani govor

- branje pisne predloge
- govorno branje (Tivadar: polbranje)

(po Škariću: spikersko in interpretativno branje)

Nebrani govor

- govor po zapisanih opornih točkah
- govor po miselni pripravi
- spontani govor

Literatura

- Toporišič, Jože. 2003. *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja. 13–27.
- Urbančič, Boris. 1987. *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enostnost. 103–113.
- Skubic, Andrej. 2005. *Obrazi jezika*. Ljubljana: Študentska založba. 45–51, 84–107, 182–232.

- Škarić, Ivo. 2005³. *V iskanju izgubljenega govora*. Ljubljana: Šola retorike. [54–58](#).
- Tivadar, Hotimir. 2011. Vzpostavitev razmerij med govorom in branjem, recitacijo in igranjem. V *Meddisciplinarnost v slovenistiki* (Simpozij Obdobja 30), ur. S. Kranjc, 489–495. Ljubljana: Znanstvena založba filozofske fakultete. [Dostopno prek: www.centerslo.net](#).